

SACD
Syrian Association for
CITIZENS' DIGNITY

**Danimarka'daki Suriyeli Mültecilerin
Korumasının Geri Çekilmesiyle İlgili Ek Bilgi
Raporu**

Şam ve Şam Kırsalı

Nisan 2021

Danimarka'daki Suriyeli Mültecilerin Korumasının Geri Çekilmesiyle İlgili Ek Bilgi Raporu

Şam ve Şam kırsalı

Nisan 2021

Ek 1: Yanlış Değerlendirmelerin Nedenlerinin Listesi	2
Şam ve Kırsalı Dönüş Yapmak için Güvenli Değil	2
Danimarka Göç Hizmetlerinin Yöntemi ve Mültecilerin Ana Vatanı Suriye'nin Belli bölgeleriyle İlgili Raporlara Dair eDişeler	4
Kaynakların Seçimi, Çeşitliliği ve Kriterleri.....	5
Gerçek ile Sonuçlar Arasındaki Kopukluk.....	5
Danimarka Göçmenlik ve Entegrasyon Bakanlığı'nın Tutumuyla Avrupa Birliği Ülkelerinin Tutumu Arasındaki Farklılıklar.....	6
Mülteci Temyiz Kuruluna Bağlı Koordinasyon Komitesi'nin Suriye Kararları Konusundaki Yönlendirmelerinin Tanınmaması ve Bazı Vakalara İlişkin Endişeler.....	7
İnceleme Sırasında Reddedilen Başvuru Sahipleri ve Danimarka'da Göçmenlerin Gözaltında Tutulduğu Yer İçin Koruma Endişeleri.....	7
Ret Mektupları.....	7
Gözaltı Merkezleri.....	8
Sonuç.....	9
Ek 2: Ekim 2020'den bu yana yaşanan güvenlik olayları	9
Ekim 2020	11
Kasım 2020.....	11
Aralık 2020	11
Ocak 2021.....	12
Şubat 2021.....	12

Ek 1: Yanlış Değerlendirmelerin Nedenlerinin Listesi

Bu ek, tezimizde ana hatlarıyla belirtilen bazı temel kaygılar hakkındaki ek ayrıntıları ve destekleyici materyalleri sunmaktadır.

SACD Derneği, Şam'ın mültecilerin geri dönüşü için güvenli olmadığını teyit ederek bilhassa raporu yayınlayan ve mültecilerin geri gönderilme politikasını destekleyen ülkenin hipotezlerine meydan okumaktadır. Ayrıca, bireysel davalar hakkında ihtiyatlılık ilkeleri doğrultusunda karar verilmediği ve talep sahiplerinin karşılaştığı bireysel riskler yeterince tanınmadığı için hem politika hem de uygulama kapsamında bu tutumun mevcut uygulamasına meydan okuyan bilgileri ele alıyoruz.

Danimarka Göçmenlik ve Entegrasyon Bakanlığı'nın Danimarka dış politikası ve ortak Avrupa Birliği politikasına ilişkin tutumundaki çelişkileri açıklıyoruz.

Ayrıca bu bilgilerin yaşanan sorunlara yeni bir ışık tutmasını ve daha fazla bilgi için içerik sağlamaya yardımcı olmasını umuyoruz.

Şam ve Kırsal Dönüş Yapmak için Güvenli Değil

Eldeki veriler, Şam ve Şam kırsalının mültecilerin dönüşü için güvenli alanlar olduğu varsayımına meydan okuyor.

Doğrudan çatışmaya bağlı şiddetin ve mevcut risklerin azaltılması, Şam ve Şam kırsalında yaşayanların karşılaştıkları bireysel riskler üzerinde çok az etkiye sahiptir.

Suriye rejiminin kontrolü altında bulunan bölgelerdeki gibi burada da insanlar, Suriye rejimi, ona bağlı güvenlik servisleri ve birçok güvenlik kontrol noktasını elinde tutan çeşitli milis gruplar tarafından baskınlar, rejim ordusuna zorla askere alma, keyfi tutuklamalar, cebri kaybolma, fidye için adam kaçırma, baskılar ve diğer insanlık dışı muamelelere karşı karşıya kalmaktadır.

Danimarka Göçmenlik Bürosu'nun Ekim 2020 gibi yakın bir tarihte yayınlanan, Şam'daki güvenlik durumuna ilişkin raporları, yalnızca kontrol noktalarında ateş açılması, İsrail'in askeri tesislere yönelik saldırıları ve patlamamış mühimmat olaylarını içeren güvenlik olaylarını ele almaktadır.

Bu olaylar genel anlamda güvenlik yoksunluğuna katkı sağlar mahiyette olsa da yalnızca bu bilgilere dayanan raporlar orada yaşayanların karşılaştığı bireysel tehditlerin hiçbirini ele almamaktadır.

Gerek Suriye Kardeşlik Sosyalleşme ve Yardımlaşma Derneği tarafından yapılan gerekse başka tarafların yürüttüğü araştırmalar, yerlerinden edilmiş kişilerin %75'inin öncelikle güvenlik güçlerinden ve devlet destekli baskıcı şiddetten korktuğuna ve bunu geri dönmeyi önündeki başlıca engel olarak gördüğüne işaret etmektedir. Bu bilgiye istinaden menşe ülke raporları, yerinden edilmenin sebepleri, çatışma sebepleri ve bireysel korunma riskleri ile güvenlik durumunun değerlendirilmesi arasında bağlantı kurmada başarısız olmaktadır.

Bu belgenin 1 No'lu eki, ülkenin rejim kontrolündeki bölgelerinde çeşitli keyfi tutuklama ve gözaltı olaylarını liste halinde ortaya koymaktadır. Bahsi geçen olaylar, Ekim 2020'deki son raporun tarihi ile bu belgenin tarihi arasında kaydedilmiştir.

Yaşananlar bu olaylardan ibaret olmasa da kaydedilen bilgiler bu olayların sürekli tekrar ettiğini ve bunlarla ilgili bilgilere kolayca erişilebildiğini vurgulamaya hizmet etmektedir.

¹ <https://carnegie-mec.org/2018/04/16/refugee-attitudes-toward-return-to-syria-pub-76061>

Aslında, bu olayların çoğunu kaydeden Suriye İnsan Hakları Ağı, Danimarka'nın Ekim raporuna bilgi vermiştir. Ancak ,verilen bilgilerin nihai rapora ve sonraki siyasi adımlara yansımadağı görölmektedir.

Bu tür bir baskı, mağdurların ailelerinin, aile üyelerinin özellikle de tutuklu olan kadınsa, gizli bile olsa tutuklanmasının ayrıntılarını açıklama ve işbirliği yapma konusundaki isteksizliklerini ortaya çıkarmaktadır. Bunun sebebi ise haklı olarak açığa çıkma korkusudur. Çünkü bu durum kendileri ve sevdiklerine zarar vermekle kalmayacak, eziyete dönüşecektir.

Bunun yerine aileler, genellikle kendilerine şantaj yapan, bazen onlardan binlerce dolar nakit para ve fidye isteyen güvenlik güçleriyle pazarlık yapmak zorunda kalmaktadır.

Sonuç olarak, Suriye'deki keyfi tutuklamaların ve gözaltıların gerçek oranı bildirilmemiştir.

Suriye rejimi tarafından aklananlar bile bir kez daha risk altında, bu da bölgedeki kişisel güvenliğe yönelik tehditlerin keyfi niteliğini vurgulamaktadır.

Suriye İnsan Hakları Ağı'na göre rejim, Şam kırsalı² da dahil olmak üzere tüm bölgelerde "uzlaşma anlaşmaları" yoluyla güvenlik durumlarını çözmüş olanları takip etmeye devam ediyor.

Suriye İnsan Hakları Ağı ve diğer insan hakları örgütleri, Danimarka Göçmenlik Bürosu'nun raporunun yayınlandığı 2020'nin başı ile aynı yılın Ekim ayı arasında Şam ve çevresinde 684 keyfi tutuklama vakasını belgelemiştir.³

Suriye rejiminin hiçbir güvenlik garantisi olmadan, Şam'dan onay veya olumlu dönüş olsa bile geri dönen hiçbir bir bireyin benzer tehditlerle karşılaşmayacağından emin olmak mümkün değildir.

Cebri kaybolma ve keyfi tutuklamalar dışında, Suriyeli gençlerinin rejim güçlerine zorla askere alınması, onların İdlib ve kuzey Halep gibi ülkenin en tehlikeli savaş cephelerine ölüme gönderilmesine sebep olmaktadır. Yaşları 18 ile 42 arasında değişen erkek mültecilerin birçoğu Suriye'ye dönerlerse benzer muamelelere maruz kalmaktan korkmaktadır.

Suriye rejimine bağlı Askerlik Dairesi, 25 Haziran 2020'de zorunlu askerlik için aranan, Şam'dan 400 gencin listesini yayınladı. Kontrol noktaları bu emri uygulamak için tutuklama kampanyası başlattı⁴.

SACD Derneği'nin hazırladığı "Esed'in Yerinden Edilen Suriyelilere Verdiği Sözlerin Arkasındaki İntikam, Baskı ve Korku" başlıklı raporda, ankete katılanların veya yakınlarının %68'inin zorunlu askerliğe alınmak istendiği belgelenmiştir. Yaşanan korku ve güvensizlik hissinin ana sebebi budur.

Bu bilgi, Suriye Kardeşlik Sosyalleşme ve Yardımlaşma Derneği tarafından 2019 yılında yayınlanan, Şam ve çevresi dahil olmak üzere Esad kontrolündeki bölgelere çeşitli nedenlerle geri dönmek zorunda kalan yerlerinden edilmiş Suriyelilerin deneyimlerini belgeleyen raporla tamamen uyushmaktadır. Nitekim rapor,⁵ geri dönenlerin veya akrabalarının yaklaşık % 62'sinin rejimin istihbarat güçleri tarafından keyfi olarak gözaltına alındığını ve bu oranın Şam kırsalının bazı kısımlarını

² [http://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/At least 147 Cases of Arbitrary Arrests Documented in Syria in May 2020 including 10 Children and 4 Women en.pdf](http://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/At%20least%20147%20Cases%20of%20Arbitrary%20Arrests%20Documented%20in%20Syria%20in%20May%202020%20including%2010%20Children%20and%204%20Women%20en.pdf)

³ <http://www.shaam.org/news/syria-news/%D9%85%D9%8A%D9%84%D9%8A%D8%B4%D9%8A%D8%A7%D8%AA-%D8%A7%D9%84%D9%86%D8%B8%D8%A7%D9%85-%D8%AA%D9%86%D9%81%D8%B0-%D8%AD%D9%85%D9%84%D8%A9-%D8%A7%D8%B9%D8%AA%D9%82%D8%A7%D9%84-%D9%87%D9%8A-%D8%A7%D9%84%D8%A3%D8%B6%D8%AE%D9%85-%D8%AC%D9%86%D9%88%D8%A8-%D8%A7%D9%84%D8%B9%D8%A7%D8%B5%D9%85%D8%A9-%D8%AF%D9%85%D8%B4%D9%82.html>

⁴ <https://damascusv.com/archives/25984>

⁵ https://syacd.org/wp-content/uploads/2020/05/SACD_Vengeance_Repression_and_Fear_EN.pdf

içeren sözde "uzlaşma alanları"nda yüzde 75'e çıktığını doğruladı. Ayrıca rapor, geri dönenlerin karşılaştığı diğer çeşitli baskıları ve hedefleri de titizlikle belgeliyor. Öte yandan Şam'daki durum, Danimarka Göçmenlik Bürosu'nun dayandığı ve herhangi bir kişinin "insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele veya cezaya" maruz kalmasını yasaklayan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesi tanımına girmektedir.

Danimarka Göç Hizmetlerinin Yöntemi ve Mültecilerin Ana Vatanı Suriye'nin Belli bölgeleriyle İlgili Raporlara Dair endişeler

Danimarka, Avrupa İltica Destek Ofisi ilkelerini ve ülke raporlarını yazan ülkelerden bir tanesidir. Bunun da Danimarka Göçmenlik ve Entegrasyon Bakanlığı'nın Suriye hususunda yazdığı raporlarının temelini teşkil ettiğini ifade etmektedir - diğer ülkelerin durum değerlendirmesiyle beraber-.

Bu kriterler, kaynaklar hakkında ayrıntılı rehber de dahil olmak üzere, ana vatan raporlarının nasıl yazıldığına ilişkin açık ilkeleri ortaya koymaktadır.⁶

Buna rağmen, Danimarka'nın raporlarında çeşitli sorunların olduğu göze çarpmaktadır. Öncelikle raporun kapsamındaki temel sorun kaynakların seçimi ve çeşitliliğidir; kaynaklarla Suriye raporları arasındaki çelişki ve kaynaklardan toplanan materyallerin, nihai raporun bulgularına göre ayrılması gibi çeşitli sorunlar ortaya çıkmıştır.

Kapsam

Ekim 2020 raporunun kapsamıyla, önceki Şam raporları ve Suriye'nin diğer bölgelerine ilişkin sonraki raporlarda da olduğu gibi, sınırlıdır.

Avrupa İltica Destek Ofisi'nin menşe ülke raporlarına ilişkin ilkeleri, bu raporların ekinde yer alan standartların yazılma ihtiyacını vurgulamaktadır. Her rapor için kriterler kapsam olarak sınırlıdır ve araştırma başlamadan önce raporun alanını daraltır. Kılavuzlar, ülke odaklı raporlar için daha dar bir yaklaşımın uygun olduğunu ifade etmekle birlikte, bu raporların ilgili koruma konularına daha geniş bir bakış açısı getirecek olan ülke bazlı genel bir raporu besleyecek nitelikte olduğunu önermektedir.

Suriye bağlamında himaye risklerinin analiz edildiği daha geniş ve bu kabilden kapsayıcı bir rapor olmadığı görülmekte ve bu durum Danimarka Göçmenlik ve Entegrasyon Bakanlığı ve Mülteci Temyiz Kurulu'nun konuyu idrakinde büyük bir açığa sebebiyet vermektedir.

Örneğin dar kapsamlı ve coğrafi açıdan sınırlı raporlarda güvenlik olayları, öncelikle Suriyelilerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları farklı güvenlik endişelerinden ziyade, çatışmayla ilgili şiddet olarak algılanır. Ek güvenlik endişeleri yalnızca hareket özgürlüğü ve kontrol noktaları açısından ele alınmakta olup rejimin hanelere baskınlarından, kontrol noktaları dışındaki yerlerde yapılan keyfi tutuklamalardan ve 18-42 yaş arası birçok erkeğin korkusunu taşıdığı zorunlu askerlikten bahsedilmemektedir.

Suriyelilerin Şam'da koruma sağlayıp sağlayamayacaklarını belirlemeye çalışırken, geri döndüklerinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesi kapsamında karşılaşılabilecekleri potansiyel koruma risklerine- insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele- daha geniş bir açıdan bakmak gerekiyor.

⁶ https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2019_EASO_COI_Report_Methodology.pdf

Kaynakların Seçimi, Çeşitliliği ve Kriterleri

Ülkenin ilgili raporlara bilgi temini için seçtiği kaynakların sayısı, kalitesi ve yapısı raporlarla pek uyumlu değildir.

Şam raporundan bu yana geçen süreçte, Şam raporlarına ilişkin kaynakların çeşitliliği daha iyi bir seviyeye ulaşmış olsa da hâlâ yetersiz ve tutarsızdır.

Tartus, Lazkiye, Kuneytra ve ardından Halep ile ilgili sonraki raporlarda farklı kaynaklar kullanılmıştır.

Önceleri, güvenlik konusunda çok az olaya şahit olan veya hiç görmeyen insani yardım kuruluşları neredeyse tüm kaynakları temsil ederken Halep Raporu yalnızca sınırlı sayıdaki web sitesinde kullanılıyor gibi görünüyor. Ayrıca bilgi aktarımında kullanılan diğer kaynakların, yalnızca arka plan olarak kullanıldığını ve özellikle sunulan bilgilerle yapılan değerlendirmelerin uyuşmadığı fark edilmiştir.

Avrupa İltica Ofisi, kaynak seçimi, denetim ve dokümantasyon konusunda net rehberlik sağlamaktadır. Alışılmadık bir şekilde Ekim 2020 Raporu, Danimarka Göç Dairesi'nin Suriye İnsan Hakları Ağı'nın bilgilerini teyit edemediğini, başka kaynak da belirtmediğine işaret etmektedir. Hazırlanan bu raporlar sonucunda çelişkili kararlar alınırken ve özellikle de kararlar başka hiçbir Avrupa ülkesi tarafından göç hizmeti olarak desteklenmezken; raporda kullanılan kaynakların dikkate alınması gerekmektedir.

Gerçek ile Sonuçlar Arasındaki Kopukluk

Danimarka Göçmenlik Bürosu'nun Ekim ayı raporu, "Şam ve Şam kırsalı bölgelerindeki güvenlik olaylarının sayısının 2020'de bir önceki yıla göre önemli ölçüde azaldığı" yönünde bir değerlendirme sunmaktadır. Daha önce de açıkladığımız gibi, bu değerlendirme ciddi anlamda yanıltıcıdır. Çünkü herhangi bir geri dönüşe yönelik tehdit hala tehlikeli seviyededir. Ancak Soruşturma Komisyonu raporu, bu tehlikeden bahsederek kendi değerlendirmesiyle çelişmektedir. Kontrol noktalarında alıkonulan kişilerin profillerinin ele alındığı 3.3. maddede rapor diğer konuların yanı sıra şunları belirtmektedir: "Şam ve Şam kırsalındaki kontrol noktalarında, çoğunlukla, arananlar listesindeki insanlar tutuklanıyor

Ancak arananlar listesinde olmayan kişiler de kontrol noktalarında taciz, sorgulama veya tutuklanma riskiyle karşı karşıya kalıyor. Bunlar, önde gelen siyasi eylemci veya tanınan militan eylemcilerin akrabaları ve aktivist olduklarından şüphelenilen kişilerden oluşuyor.

Suriye İnsan Hakları Ağı, 2020'nin Ocak ve Eylül ayları arasında Şam ve kırsalında toplam 327 tutuklama vakası belgelemiştir. Ağ'a göre 250 tutuklu cebri kaybolmuş, artık dış dünyayla iletişim kuramaz duruma getirilmiştir."

Rapor, Danimarka Göçmenlik Bürosu'nun Suriye İnsan Hakları Ağı tarafından sağlanan bilgileri teyit edemediğini ifade ediyor. Ancak rakamlar Suriye Soruşturma Komisyonu'ndan aktarılmıştır. Soruşturma Komisyonu'nun kendisi bu yılın 15 Eylül'ünde yayınlanan bir raporda "Şam, Şam kırsalı, Süveyda ve Dera'da keyfi gözaltı cebri kaybolma ve işkencenin hala yaygın" ⁷ olduğunu belirtmiştir.

Ardından, soruşturma komisyonunun Ekim ayı raporu şu şekilde devam etmiştir: "Silahlı çatışma web sitesi verilerinden, 'sivillere karşı şiddet'in hapisnede hatta birçoğu da işkence altında öldürülen bireylerin vakalarını kapsadığı anlaşılıyor. Ancak sitedeki veriler, bu kişilerin neden tutuklandığına dair bilgi içermiyor. Aslında raporun bir kısmı, rejimin arananlar listesindeki herkesin değil, diğerlerinin de sayısız kontrol noktasından birinde tutuklama riskiyle karşı karşıya olduğunu açıkça belirtirken; rapor başka yerlerde tutuklanmalarının nedeninin bilinmediğini ve işkence altında ciddi bir ölüm tehdidiyle karşı karşıya olduklarını iddia ediyor.

⁷ <https://undocs.org/A/HRC/45/31>

Benzer şekilde, raporun ekinde sunulan ifadelerle örnek vermek gerekirse: "Bazen insanlar bilgisi dışında arananlar listesinde yer alır." "Kadınların şantaj amacıyla kontrol noktalarında tutuklandığı vakalar oldu." "Muhalefet liderleriyle veya kaçan kişilerle akraba olan ya da aynı soyadına sahip olanlar kontrol noktalarında farklı baskılara maruz kalıyor" "Doğrudan Şam Havaalanı'ndan Suriye'ye dönen veya Lübnan'dan resmi geçişler yoluyla ya da kaçakçılık yollarıyla -gayri resmi olarak- dönen mültecilere keyfi gözaltı uygulanabiliyor" "Vatandaşların bir yerden başka bir yere serbestçe hareket edebilmesi, kontrol noktası personelinin kaprislerine göre değişiyor." Bu alıntılar, kontrol noktalarında bile tutuklamaların ve baskıların keyfi niteliğini göstermektedir. Ancak bu gerçek rapora veya sonraki değerlendirmelere iyice yansıtılmamaktadır.

Tüm bu alıntılar, Göçmenlik Bürosu'nun Şam ve Şam kırsalının artık geri dönenler için daha güvenli olduğuna dair değerlendirmesine temel oluşturan raporunun birçok çelişkisini açık bir şekilde gösteren birkaç örnektir.

Danimarka Göçmenlik ve Entegrasyon Bakanlığı'nın Tutumuyla Avrupa Birliği Ülkelerinin Tutumu Arasındaki Farklılıklar

Hem Danimarka Göç İdaresi'nin Ekim ayı raporu hem de Eva Singer'in Şam ve kırsalındaki güvenlik durumunun iyileştirilmesine ilişkin açıklaması, Danimarka Dışişleri Bakanı Jeppe Kofod'un değerlendirmesiyle gözle görülür şekilde çelişiyor. Rejimin cezasız kalmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması şu samimi değerlendirmeyi içermekte: "Rejim, işkence ve keyfi tutuklama gibi uygulamalarla tanınıyor. Sayısız Suriyeli korku içinde yaşıyor. Akraları rejim hapisanelerinde kaybolduklarında akıllarına olabilecek en kötü şeyler geliyor. Birçok rapor en kötü işkence şekillerini ortaya çıkardı."⁸

Açıklama, daha önce Şam'daki keyfi tutuklama ve adam kaçırmaya olaylarını değerlendirdiğimizde kullandığımız Suriye İnsan Hakları Ağı'nın bir raporundan alınan görüntülerle belgelendi.

Esad'ın cezaevlerinde öldürülen tutukluların Sezar Resimleri ile bir kez daha yayımlanmasıyla, bu hakikat bir kez daha herkes tarafından görülmüştür. Şam da dahil olmak üzere bu tür tutuklamalar hala daha devam etmektedir.

Bu tutum, Mart 2021'de Avrupa Parlamentosu'nun bir kararında daha da vurgulandı: "Bütün üye devletler, Suriye'nin geri dönmek için güvenli bir ülke olmadığını kabul ediyor. Avrupa Birliği'nin belirtilen pozisyonuna uygun olarak herhangi bir geri dönüşün gönüllü, güvenli ve onurlu olması gerektiğine inanıyor. AB üye devletlerini, belirli Suriyeli gruplarını koruma statüsünden yoksun bırakmaya yönelik ulusal politikalarını değiştirmekten kaçınmaya ve halihazırda bu tür politikaları uygulamışlarsa bu eğilimi tersine çevirmeye çağırıyor."⁹Aralarında Danimarka'nın da bulunduğu 17 Avrupa dışişleri bakanı tarafından imzalanan Beşinci Brüksel Konferansı'nın sonunda yer alan bildiri de Danimarka Dışişleri Bakanı: "6 milyondan fazla kişi rejimin vahşetinden kaçmak için ülkelerini terk etti" sözlerine yer verdi. Tüm bu açıklamalar, Şam'ın güvenli bölge olmamasının kanıtı niteliğindedir ve Danimarka Göç ve Entegrasyon Bakanı Mattias Tesfaye'nin sözleriyle taban tabana zıttır. Tesfaye, bakanlığın elindeki yüzlerce sığınma başvurusunu inceleyeceğini belirterek; "geçen yıl komşu ülkelerden Suriye'ye 100 bine yakın mülteci döndüğünü gerekçe göstermiştir. Avrupa'da koruma verilen vatandaşların Suriye'deki koşullar izin verdiğinde elbette evlerine dönmeleri gerektiğini" ifade etmiştir.¹⁰

Halbuki verilen rakamlar tamamen çarpıtılmış rakamlardır. 13 milyon Suriyeli mülteci var ve bu rakam toplam Suriyeli mülteci sayısının %0.77'sinden fazla değildir. "Çekiç ve Örs Arasında"¹¹adlı raporumuzda belgelediğimiz gibi çoğu, başta

⁸ <https://www.trtworld.com/magazine/denmark-to-scrap-protections-for-syrian-refugees-from-damascus-37947>

⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0088_EN.html

¹⁰ <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/country-files/syria/news/article/syria-joint-op-ed-by-jean-yves-le-drian-and-17-of-his-european-counterparts-on>

¹¹ https://syacd.org/wp-content/uploads/2020/05/SACD_Between_Hammer_and_Anvil_EN.pdf

Lübnan'dan olmak üzere, yerlerinden edildiklerinde karşılaştıkları zorlu yaşam koşulları veya diğer kişisel nedenlerle geri dönmek zorunda kalan insanlardan oluşmaktadır.

Geride döndüklerinde karşılaştıkları gerçek, bu insanların %60'ından fazlasının şimdi tekrar Suriye'den ayrılmanın yollarını aramasına neden oldu. Ancak bu sefer, karşılaştıkları güvenli olmayan koşullar keyfi tutuklamalar, zorla askere alma, yaşatılan zorluklar ve mallarını geri alamama gibi nedenlerle gitmeyi planlıyorlar.

Danimarka hükümeti bu pozisyonu almakla sadece siyasette çelişkili iki tutum sergilemekle kalmıyor, aynı zamanda bunu en yakın müttefiklerine rağmen yalnız başına seslendirmekten de çekinmiyor.

Mülteci Temyiz Kuruluna Bağlı Koordinasyon Komitesi'nin Suriye Kararları Konusundaki Yönlendirmelerinin Tanınmaması ve Bazı Vakalara İlişkin Endişeler

Mülteci Temyiz Kurulu, Suriye vakalarını değerlendirirken ihtiyat ilkesinin kullanılması gerektiğini dört kez belirtmiştir. Bu konudaki ilk açıklama, birkaç davayı inceledikten sonra Haziran 2019'da yapılmıştır. "Ayrıca Mülteci Kurulu, güvenlik tehdidi oluşturan vatandaşların Suriye makamları tarafından değerlendirilmesinin keyfi ve dengesiz olduğunu ve bu durumun değerlendirmede temkinli olmak ve haklı bir şüphenin şikayetçiye faydalı olmasını sağlamak için iyi bir neden olduğunu belirtmiştir"¹².

Kısacası Danimarka Mülteci Temyiz Kurulu'nun Gözlem Heyeti, bir konu hakkında herhangi bir şüphe olduğunda, şikayet sahibinin menfaatinin her şeyden önce gelmesi gerektiğine inanmaktadır.

O zamandan beri 94 dava reddedilmiştir. Bu da bu ilkenin bu kararlarda neredeyse kesinlikle uygulanmadığını göstermektedir.

Suriye Kardeşlik Sosyalleşme ve Yardımlaşma Derneği tarafından incelenen davalara göre, bu ilkenin Danimarka Göçmenlik Bürosu tarafından yürütülen incelemelerde uygulanmadığı ve bu talimatların dikkate alınması için Temyiz Kurulu'na güvenildiği görülmektedir.

İnceleme Sırasında Reddedilen Başvuru Sahipleri ve Danimarka'da Göçmenlerin Gözaltında Tutulduğu Yer İçin Koruma Endişeleri

Danimarka'da koruma talebi reddedilen mültecilerin korumasıyla ilgili üç endişemiz bulunmaktadır: Birincisi, bu ekte daha önce açıklandığı gibi büyük riskler taşıyan Şam'a güvenli olmayan bir şekilde geri dönmeleri. İkincisi, ret mektuplarının kasıtlı olmadan strese neden olması Üçüncüsü, Suriye'ye dönemeyen ve başvuruları reddedilenlerin kalmak zorunda olduğu Danimarka mülteci gözaltı merkezlerinin koşulları. Bu merkezler, insanlık dışı yaşam koşullarına sahip olduğu için çok eleştirilmiştir.

Ret Mektupları

Danimarka Göçmenlik Bürosu tarafından koruma statüsü kaldırılan Danimarka'daki Suriyeli mültecilere gönderilen mektuplar incelendiğinde, bu mektupların Danimarka'nın şu anda onları Suriye'ye sınır dışı edemeyeceğinden bahsetmediği ortadadır. Mektuplar, Temyiz Kurulu'na itirazın sürecini belirtirken, başvuru sahibinin itirazını geri çekmesi

¹² <https://fn.dk/da/Nyheder/Nyhedsarkiv/2019/27062019>

durumunda ülkeyi derhal terk etmesi gerektiğine yer vermektedir. Ayrıca, başvurunun başarısız olması durumunda geri dönüşlerini finanse etmek için başvuranın kullanabileceği hibeleri belirtir.

Suriyeli mültecilerin büyük çoğunluğunun rejime uzak olması ve gönüllü olarak Suriye'ye dönmeyecekleri göz önünde bulundurulursa, korumanın geri çekilmesi veya mali teşvikler verilmesi durumunda Danimarka'da kalmak zorunda kalacaklardır.

Suriyeli mülteciler zaten büyük bir travma ve yerinden edilme ile karşı karşıya kaldı. Bu mektuplar da onlar için çok büyük bir psikolojik, zihinsel strese neden oluyor.

Buradan Suriye'ye gitmezlerse şimdilik Danimarka'daki göçmen gözaltı merkezlerinde yaşamak zorunda kalacaklarını anlıyoruz. Gözaltı merkezleriyle ilgili endişeleri aşağıda özetleyeceğiz; ancak Suriye'ye döndüklerinde tutuklanma veya ölümden korkanlar için bu merkezler yine de Suriye'ye geri dönmekten daha iyi bir seçenektir. Bu mektuplar, yol açtığı zararları hesaba katmalıdır. Suriye'ye dönüş temyizinin kaybedilmesinin mantıklı sonucu olduğu anlamına gelmekte ve temyiz başvurusunda bulunamayan başvuranların gözaltında da olsa Danimarka'da kalmaya devam edebileceklerini açıkça belirtmelidir.

Gözaltı Merkezleri

Daha önce de belirttiğimiz gibi, tutarsız politikalar ve dış politikayla göçmen politikaları arasındaki çelişki sebebiyle Danimarka'nın Suriyeli mültecileri Suriye'ye geri göndermeye gücü yetmemektedir. Bu nedenle temyizde kaybedenler göçmen gözaltı merkezlerinde durmaya mecbur kalacaktır. Diğer yandan bu merkezlerin insanlık dışı muamelelerde bulunduğu belgelenmiştir.

Avrupa Mülteciler ve Sürgünler Konseyi, Ocak 2020'de, Avrupa İşkenceyi ve İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele ve Cezayı Önleme Komitesi'ne yönelik bir eleştiriyi şöyle özetledi: "Komisyonun eleştirilerinin ana noktaları, hapisaneye benzer kabul edilemez bir dizi kural içeriyor; korkunç durumda olan odalar, lavabolar, baskı ortamı ve yetersiz koşullar da cabası... Ayrıca eleştiriler arasında yetersiz personel, yetersiz hukuki danışmanlık ve çeviri hizmeti, aşırı kalabalık, sınırlı sağlık hizmetleri ve psikolojik veya fiziksel hastalıklar da dahil olmak üzere kapsamlı tıbbi muayenelerin yapılmaması da yer alıyor.

Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi de disiplin hücre hapsinin uzun süreler boyunca kullanılmasına yönelik eleştirilerde bulundu. Ayrıca merkez personeli tarafından sözlü tacize ve intihara dayanıklı kıyafetlerin olmaması nedeniyle intihar riskine dikkat çekti. Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi'ne göre "insanların gözlem odasında tamamen çıplak bir şekilde bırakılması" aşağılayıcı bir muamele olarak kabul edilebilir.¹³

Gelecek ayki periyodik incelemenin bu tesislerde bazı iyileştirmeler yapmasını umuyoruz. Ancak Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi raporu, bu merkezlerin, gözaltı, tutuklama, savaş suçları ve on yıldır süren bir çatışmadan kaçan insanlara uzun süreli ikamet için hiçbir şekilde uygun olmadığını belirtiyor.

Bu merkezlerde yaşamak zorunda kalacak olanlar, Suriye'ye geri dönmek zorunda kaldıklarında can güvenlikleri için bireysel olarak korktuklarından dolayı bunu kabul ediyorlar. Bu insanlara koruma, eğitim, çalışma, üretim ve güvenli bir yaşam sürme hakkı verilirse, kendilerine ve Danimarka toplumuna çok fayda sağlayacakları kesindir.

¹³ <https://www.ecre.org/denmark-council-of-europe-shocked-over-conditions-in-danish-detention-centres-and-threatens-legal-action/>

Sonuç

Yukarıda bahsi geçen konular, Danimarka Göçmenlik Bürosu'nun Şam ve Şam kırsalı bölgelerinden gelen Suriyeli mültecilere koruma kararının uzatılmamasına neden olan önceki sorunların ciddiyeti hakkında bir sonuca varmamızı sağlamaktadır: ne Suriye ne Şam ne de Suriye'nin diğer bölgeleri, geri dönüş için güvenli değildir.

Danimarka hükümeti tarafından teşvik edilen kısmi geri dönüşler, ilgili BM kararının ve AB Mülteci Yasası'nın koruma çerçevesi kapsamında korunma hakkı olan kişileri riske atmaktadır.

Karar, gerekçe olarak gösterilen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesi hükümleriyle açıkça çelişmekte ve Şam'a geri dönenlerin karşı karşıya olduğu tehdidin düzeyinin belirlenmesinde hatalı bir değerlendirme sürecine atıfta bulunmaktadır.

Dahası, bu kararı vermek için kullanılan "işkence, insanlık dışı, aşağılayıcı muamele veya cezalandırma" tehdidinin düzeyini belirleme kriterlerinde netlik olmaması, Şam için geçerli olan bu hoşgörü kriterlerinin yarın da Humus, Halep, Dera veya Suriye'nin herhangi bir yerinden gelen mültecilere sunulabileceğini göstermektedir. Bu durum araştırma belgelerimizde

de belirtildiği gibi kuşkusuz, Suriye'den çıkıp Avrupa'ya gitmek isteyen daha fazla insanın yeni göç dalgalarına yol açacaktır. Tabii ilk olarak hayatta kalmayı başarabilirlerse...

Ek 2: Ekim 2020'den bu yana yaşanan güvenlik olayları

Bunlar, Suriye Kardeşlik Sosyalleşme ve Yardımlaşma Derneği (SACD) ve diğer odaklar tarafından belgelenen en son örneklerin sadece bir kısmıdır. Danimarka Göçmenlik Bürosu'nun raporundan hemen önce yayınlanan Suriye İnsan Hakları Ağı ve Danimarka Göçmenlik Bürosu'nun değerlendirmesini yayınladığı Ekim 2020'den bu yana yaşanan olaylar şu şekildedir:

20 Eylül 2020 Pazar günü, Suriye rejiminin Hava Kuvvetleri İstihbaratı üyeleri, Şam kırsalının batısında bulunan Tayyibe kasabasındaki köprünün yakınında, rejim kontrol noktasında tutuklama kampanyası gerçekleştirdi. Suriye İnsan Hakları Ağı, Şam kırsalında Kanaker köyünden bir kız ve üç kadının tutuklandığını, hepsinin bilinmeyen bir yere nakledildiğini belgeledi.

- Dera vilayetinin Batı kırsalındaki Tafas şehrinden Beşşar Heysem el-Maani, 2 Eylül 2020 Çarşamba günü Şam'daki rejim kontrol noktalarından birinden geçerken Suriye rejim güçleri tarafından tutuklandı. Nereye nakledildiği belirsiz.
- Şam kırsalının Güneybatısındaki Kanaker köyünden Ahmed Hamada Horyuş, 15 Eylül 2020 Salı günü Şam kırsalındaki Han el-Şeyh Kampı ile Sasa arasındaki yolda rejimin kontrol noktalarından birinden geçerken Suriye rejim güçleri tarafından tutuklandı. Nereye götürüldüğü bilinmiyor.
- Süveyda şehrinden, Şam Üniversitesi Makine Mühendisliği ikinci sınıf öğrencisi 22 yaşındaki Kays Nureddin Naim, 20 Eylül 2020 pazar günü Suriye rejim güçleri tarafından tutuklandı. Şam kentindeki Kasr el-Mu'temerat kontrol noktasından geçiyordu. Oradaki siyasi güvenlik şubesine gönderildi. 22 Eylül 2020 Salı günü tahliyesini belgeledik.
- 11 Haziran 2020 Perşembe günü, Suriye rejim güçleri Doğu Guta'nın Duma kentinde bir baskın ve tutuklama kampanyası düzenledi.

Suriye İnsan Hakları Ağı, 12 sivilin tutuklandığını ve bilinmeyen bir yere nakledildiğini belgeledi. Bu tür tutuklamaların cebri kaybolma olaylarına dönüştüğünü ve bir daha bu kimselerden haber alınmadığını söylemeden geçmemek gerekir.

- 13 Temmuz 2020 Pazartesi günü, Suriye rejim güçleri, Doğu Guta'nın Duma kentindeki Korniş, Kuvvetli, Hurşit ve Eski Halep mahallelerinde düzenlediği baskında 17 sivil tutuklandı. Nereye götürüldükleri bilinmiyor.

- 3 Temmuz 2020 Cuma günü, Suriye rejim güçleri, Şam'ın güneyindeki Yermuk kampının girişinde rejimin kontrol noktalarından birinde tutuklama kampanyası gerçekleştirdi. Suriye İnsan Hakları Ağı, biri kadın altı sivilin tutuklandığını belgeledi. Nereye götürüldükleri bilinmiyor.
- 10 Ağustos 2020 Pazartesi günü, Suriye rejiminin askeri güvenlik üyeleri, Doğu Guta'nın Hamuriye Kasabası'ndaki Hamuriye Tıp Merkezi'nde çalışan iki hemşireyi tutukladı. Nereye götürüldükleri bilinmiyor.
- Batı Guta'daki el-Hama köyünde ikamet eden Muhenned Kabtol, Suriye rejim güçleri tarafından 9 Ağustos Pazar günü, duvarlara Suriye rejimi karşıtı grafitiler yazdığı iddiasıyla evine baskın düzenlenerek tutuklandı. Nereye götürüldüğü bilinmiyor.
- Doğu Guta'daki Harasta şehrinden Fadi el-Mubayyed, 11 Ağustos Salı günü Harasta'daki emlak ofisine düzenlenen baskın sırasında Suriye rejim güçleri tarafından tutuklandı. Nereye götürüldüğü bilinmiyor.
- Suriye rejiminin güvenlik güçleri, Temmuz ayında, Doğu Guta'daki Duma kentinden 40'tan fazla genci hedef alan bir tutuklama kampanyası gerçekleştirdi. Başkentten bazı kaynaklar, Duma polis devriyelerinin tutuklamalara katıldığını, güvenlik nedenleriyle aranan bir dizi kişinin yanı sıra zorunlu askerlik yapmak için rejim ordusuna katılmaktan kaçan kişileri hedef aldıklarını kaydetti. Bu kaynaklara göre devriyeler, daha önce askerlik hizmetinden kaçmış olanları askeri polise teslim etmek ve zorla askere almak için tutukluların tamamını Duma'daki Devlet Güvenlik şube binasına nakletti.

SACD tarafından yapılan hızlı bir araştırma bile rapordan önceki aylarda bu tür üç vakayı ortaya çıkardı.

- Mayıs ayı başında, Deyrizor'dan Şam'a yerleşen yerinden edilmiş bir kadın, erkek kardeşinin Suriye'yi ziyaret etmesi için izin istemek üzere Şam'daki Göçmen Bürosu'na gitti. Abisi yurt dışında yaşıyordu ve askerlik görevini yapmamıştı. Kadın, İstihbarat ajanları tarafından tutuklandı. Kocasına onu bırakıp gitmesi söylendi. Yedi hafta sonra işkence altında ölen kadının cesedini alması için kocasını aradılar.

- 26 Haziran'da Makine Mühendisliği Fakültesi'nde okuyan bir üniversite öğrencisi (CN), en son öğlen 12'de fakülteden çıkarken görüldü ve ne yazık ki hala kayıp. Aynı şekilde 30 Mayıs'ta (SH) kayboldu. O zamandan beri de görülmedi.

Bunun gibi adam kaçırma olayları, rejimin istihbarat servislerinin ve milislerin, "rejim karşıtı" olarak gördükleri aileleri veya sadece ailelerden fidye almak için sivilleri keyfi tutuklamalarla hedef aldığına dair yaygın raporlarla tutarlılık arz etmektedir.

Danimarka'nın kararını duyduğumuzdan beri, başka bir cebri kaybolma vakasını daha belgeledik. Fakat aile, fidyeyi ödedikten sonra serbest bırakılmalarını güvence altına almak için istihbarat şubesiyle iletişime geçmeye çalıştığından, tarafımızdan ayrıntıların paylaşılması istendi.

- Eylül ayında rejim ordusu, keyfi tutuklamalar zemininde patlak veren büyük gösterilerin ardından Şam kırsalındaki Kanaker kasabasını 12 gün boyunca kuşatma altına aldı.

- 21 Eylül'de rejim istihbaratından bir görevli, Kanaker yakınlarındaki güvenlik kontrol noktalarından birinde kasabadan üç kadın ve dört yaşında bir kızı tutukladı. Bunun sonucunda serbest bırakılmalarının talep edildiği çok büyük protestolar patlak verdi. Rejim, takviye birlikleri harekete geçirip ve şehre giden tüm yolları kapatıp şehri tamamen kuşatarak karşılık verdi. Sasa bölgesindeki İstihbarat Şubesi Başkanı Talal Ali, 25 milyon lira ödemeyi ve şiddetle suçlanan bir grup adamı teslim etmeyi içeren talepleri karşılanmadığı takdirde kasabayı yağmalamakla tehdit etti. Sonunda o adamlar Suriye'nin kuzeyine sürüldüler.

- Ekim ayı başlarında, "Suriye'deki Filistinliler İçin Çalışma Grubu", Suriye'nin başkenti Şam'ın güneyindeki Hacer el-Esved Mahallesi'nden 12 Filistinli mülteci de dahil olmak üzere birçok sivilin rejim istihbaratı tarafından tutuklandığını belgeledi. Grubun kaynakları, rejimin istihbarat servislerinin geçen Pazar başlayan baskın ve tutuklama kampanyasının bir parçası olarak Şam'ın güneyinden 12 Filistinli mülteci de dahil olmak üzere erkek ve kadın ayırt etmeksizin 40'tan fazla kişiyi

tutukladığını belirtti. Baskın ve ardından gelen tutuklamalar, Suriye muhalefetine bağlı uyuyan hücrelerin aranması bahanesiyle yapıldı. Sowt Alasema internet sitesindeki aktivistler, tutuklanan tüm gençlerin yakın zamanda Hacer el-Esved'deki evlerine dönmek için başvuruda bulduklarını söyledi. Tutuklamaların, başvuranların güvenlik kontrolünden sonra gerçekleştiğine dikkat çekmişlerdir.

Rejim istihbaratının bir kolu tarafından gerçekleştirilen bu operasyonlar kapsamında Hacer'ül Esved Mahalleleri ve Yermuk Kampı'ndan beş kişi evlerini ziyaret etmelerine izin verildikten sonra tutuklandı.

Ekim 2020'den bu yana Şam ve Şam Kırsalı'ndaki baskı azalmadı. Şam'da yaklaşık 46 kişi, Şam kırsalında ise 86 kişi keyfi olarak tutuklandı veya cebri kayboldu. Bunlar, Suriye İnsan Hakları Ağı'nın derlediği içinde bulunulan durumu açıklayan örneklerdendir.

Ekim 2020

- Şam kırsalının doğusunda, Doğu Guta'nın Harasta kentinden Ali Katkut, 2 Ekim 2020 Cuma günü Suriye rejim güçleri tarafından tutuklandı. Bir videoda silahlı bir muhalefet grubunun üyeleriyle birlikte görüldüğü suçlamasıyla rejimin Harasta kentindeki gözaltı merkezlerinden birine çağırıldıktan sonra, kayıplara karıştı.
- Halep kırsalındaki Şiran İlçesine bağlı Kefer Cenne köyünden 33 yaşındaki Nevin İsmet Osman Hanım 9 Ekim 2020 Cuma günü Haseke kırsalındaki Kamışlı şehrinden Şam şehrine giderken Şam Uluslararası Havalimanı'nda Suriye rejim güçleri tarafından tutuklandı. Nereye götürüldüğü bilinmiyor.
- Dera vilayetinin doğu kırsalındaki el-Harak şehrinden Kasım Muhammad Khalaf al-Kasabreh, 26 Ekim 2020 Pazartesi günü Şam'ın güney girişindeki rejimin kontrol noktalarından birinden geçerken Suriye rejim güçleri tarafından tutuklandı. Nereye götürüldüğü bilinmiyor.¹⁴

Kasım 2020

Suriye rejim güçleri, 18 Kasım 2020 Çarşamba günü Şam kırsalındaki Rankus Kasabası'nın Ras el-Kayyime Mahallesi'ne baskın ve tutuklama operasyonları düzenledi. Suriye İnsan Hakları Ağı, nerede olduğu bilinmeyen dört sivilin tutuklandığını belgeledi.

- Suriye rejim güçleri, 24 Kasım 2020 Salı günü, Şam kırsalının doğusunda, Doğu Guta'nın Harasta şehrinin el-Bustan Mahallesi'ne baskın ve tutuklamalar düzenledi. Suriye İnsan Hakları Ağı, nereye götürüldüğü bilinmeyen beş sivilin tutuklandığını belgeledi.¹⁵ >

Aralık 2020

- Suriye rejim güçleri, 6 Aralık 2020 Pazar günü, Halep kırsalından, silahlı muhalif grupların kontrolündeki bölgelere doğru gitmek için Halep'te rejimin kontrol noktalarından birinden geçiş yapan beş sivil tutuklandı. Nereye götürüldükleri bilinmiyor.
- Suriye rejim güçleri, 13 Aralık 2020 Pazar günü, Şam'ın batısındaki el-Tel şehrine baskın ve tutuklamalar düzenledi. Suriye İnsan Hakları Ağı, kayıplara karışan beş sivilin tutuklandığını belgeledi.

¹⁴ [https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/At least 154 Cases of Arbitrary Arrests Detention Documented in Syria in October 2020 en.pdf](https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/At%20least%20154%20Cases%20of%20Arbitrary%20Arrests%20Detention%20Documented%20in%20Syria%20in%20October%202020%20en.pdf)

¹⁵ [https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/At least 167 cases of arbitrary arrests in Syria in November 2020 en.pdf](https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/At%20least%20167%20cases%20of%20arbitrary%20arrests%20in%20Syria%20in%20November%202020%20en.pdf)

• Şam Kırsalı'nın doğusunda, Doğu Guta'daki Kefer Batna kasabasından Doktor Halid el-Dabbas, Suriye rejim güçlerini tarafından 11 Aralık 2020 Cuma günü Kefer Batna kasabasındaki kliniğine düzenlenen baskında, içinde tıbbi malzeme ve ilaçların olduğu gizli bir depoya sahip olma ve bunları bilinmeyen bir yere nakletme suçundan tutuklandı. Suriye İnsan Hakları Ağı, uzlaşmayı imzalayanlardan birinin de Dr. Halid olduğunu belirtiyor.¹⁶

Ocak 2021

- Suriye rejim güçleri 16 Ocak 2021 Cumartesi günü Şam kırsalının doğusunda bulunan doğu Guta'daki Marj el Sultan kasabasına baskınlar düzenleyerek tutuklamalar gerçekleştirdi. Suriye İnsan Hakları Ağı, daha önce güvenlik koşullarını tamamlamış sekiz sivilin tutuklandığını ve bilinmeyen bir yere nakledildiğini belgeledi.
- Suriye rejim güçleri, 21 Ocak 2021 Perşembe günü, Şam Kırsalı'nın Doğu Guta eyaletine bağlı Harasta kentinde bulunan işyerine baskın düzenleyerek bir sivil tutukladı. Nereye götürdükleri meçhul...
- Suriye rejim güçleri, 23 Ocak 2021 Cumartesi günü, Şam'ın batı kırsalındaki Zakiya kasabasından dört sivil rejimin el-Mugaylibe kasabası ile Zakiya kasabası arasındaki yolda bulunan rejimin kontrol noktalarından birinden geçerken tutuklandı. Nereye götürüldükleri meçhul.
- Şam Kırsalı'nın güney batısındaki Kanaker köyünden, silahlı muhalif grupların eski üyeleri Haşim el-Masri ve Muhammed el-Masri, Suriye rejimi saflarına katılanlar arasındaydı. Şam'ın Sumariya bölgesindeki rejimin kontrol noktalarından birinden geçerken Suriye rejim güçleri tarafından tutuklandılar. Nereye götürüldükleri bilinmiyor.¹⁷

Şubat 2021

- Suriye rejim güçleri, 3 Şubat 2021 Çarşamba günü Şam Kırsalı'nın doğu Guta'daki Duma kentine baskın ve tutuklama operasyonları düzenledi. Suriye İnsan Hakları Ağı, daha önce güvenlik durumlarını çözmüş altı sivilin tutuklandığını ve bilinmeyen bir yere götürüldüklerini belgeledi.
- Suriye rejiminin Askeri Güvenlik unsurları, 9 Şubat 2021 Salı günü Şam'ın güneyindeki Yermuk Kampı'ndan Derbas ailesinden bir sivil tutukladı. Şimdi ise Şam kırsalının güneyindeki Yalda kasabasının belediye binası önünde oturuyor. Tutuklama, Şam kırsalı valisinin kasabayı ziyareti sırasında yaşam koşulları hakkında sözlü şikayette bulunmasından sonra gerçekleşti. Tutuklamadan sonra nereye götürüldüğü bilinmiyor.
- Suriye rejiminin hava istihbaratı üyeleri 12 Şubat 2021 Cuma günü Şam kırsalının doğusunda bulunan doğu Guta'daki Duma'da bir eve baskın düzenledi. Aralarında iki kadının da bulunduğu üç sivil tutuklayarak rejimin Şam kırsalı doğusunda bulunan doğu Guta'nın Harasta kentindeki gözaltı merkezlerinden birine götürdü.
- 16 Şubat 2021 Salı günü, Suriye rejim güçleri, Şam kırsalının doğusundaki Doğu Guta'daki Duma kentinden bir kadın ve oğlunu, el-Huceyra Mahallesi'ndeki evlerine baskın düzenledikten sonra tutukladı. Tutuklama sebebi, Muhalif grupların bölgesinde ikamet eden akrabalarından birine telefon etmesiydi. Kadın ve oğlu Şam'daki Devlet Güvenlik Şubesine nakledildi.

¹⁶ https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/Most_of_Arbitrary_Arrests_Detentions_Targeted_Those_Who_Had_Concluded_Settlements_Returning_Refugees_and_IDPs_or_in_Connection_with_Expressing_Opinions_en.pdf

¹⁷ https://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/At_least_213_Cases_of_Arbitrary_Arrest_Detention_Documented_in_Syria_in_January_2021_Including_24_Children_and_Five_Women_en.pdf

- Şam Kırsalı'nın güneybatısındaki Kanaker köyünden 22 yaşındaki Velid Halid el-Hallac, 16 Şubat 2021 Salı günü Suriye rejiminin siyasi güvenlik ajanları tarafından Şam Kırsalı batısındaki Sahnaya'da rejime ait kontrol noktalarından birinden geçerken tutuklandı. Nereye götürüldüğü bilinmiyor.